

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, dnia 29 maja 2012 r.

LEX-I.4131. 41 .2012/MK

Rada Miasta Sulejówek
ul. Dworcowa 55
05-070 Sulejówek

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz.1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162 poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz.1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz.974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXV/206/2012 Rady Miasta Sulejówek z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie: uzgodnienia planowanej budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego przy ul. Reja w Sulejówku na działce ew. nr 52/5 obręb 5 w odległości ok. 12 m od dębu szypułkowego – pomnika przyrody.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 kwietnia 2012 r. Rada Miasta Sulejówek podjęła uchwałę Nr XXV/206/2012 w sprawie: uzgodnienia planowanej budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego przy ul. Reja w Sulejówku na działce ew. nr 52/5 obręb 5 w odległości ok. 12 m od dębu szypułkowego – pomnika przyrody.

Organ nadzoru badając legalność uchwały stwierdził, że jej regulacja przekracza ustawowe upoważnienie wynikające z art. 44 oraz art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z póź. zm.). Zgodnie z art. 44 wskazanej ustawy,

ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy, która określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Z przedmiotowego przepisu wynika nadto, iż zniesienia formy ochrony przyrody dokonuje rada gminy w drodze uchwały, a projekty uchwał ustanawiających jak i znoszących pomnik przyrody, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Z przepisu art. 44 ustawy o ochronie przyrody wynika również, iż zniesienie formy ochrony przyrody, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego lub zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego. Art. 40 ust. 2 przytoczonej ustawy mówi, iż na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Natomiast zgodnie z art. 45 ust. 2 przytoczonej ustawy wynika, iż ww. zakazy, nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Organ nadzoru wskazuje, iż przedmiotowa uchwała dotyczy uzgodnienia planowanej budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego przy ul. Reja w Sulejówku na działce ew. nr 52/5 obręb 5 w odległości ok. 12 m od dębu szypułkowego – pomnika przyrody. Zgodnie natomiast z Komunikatem Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 10 grudnia 1980 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, na mocy Orzeczenia z dnia 18 września 1980 r., Nr 661 władzy ochrony przyrody II instancji dąb szypułkowy (*Quercus pedunculata*) o obwodzie na wysokości 1,30 m – 320 cm i wysokości około 28 m rosnący przy ulicy Mikołaja Reja nr 3 obok budynku mieszkalnego w mieście Sulejówek został uznany za pomnik przyrody. W stosunku do wskazanego dębu szypułkowego obowiązuje zakaz: „Zabrania się także zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew, wzniesienia ognia, wchodzenia na drzewa oraz wznoszenia jakichkolwiek obiektów budowlanych w promieniu 15 m od pnia drzew”.

Organ nadzoru informuje, iż Komunikat Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy wydany został na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180). Zgodnie natomiast z art. 64 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r., Nr 99, poz. 1079 z późn. zm.) do czasu wydania przepisów wykonawczych do niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z tą ustawą. Zgodnie zaś z art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.), formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-10 (m.in. pomniki przyrody), utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy. Powyższe oznacza, iż orzeczenie z dnia 18 września 1980 r. nadal pozostaje w mocy i jedyną możliwością jego zmiany jest tryb przewidziany w art. 44 najnowszej ustawy o ochronie przyrody.

Organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała nie stanowi regulacji rady gminy mającej na celu wypełnienie przesłanek z art. 44 ust. 1 i 2, ani tym bardziej art. 45 ust. 2 (ustawowe

wyłączenia stosowania zakazów) ustawy o ochronie przyrody i z tego względu należało stwierdzić jej nieważność.

Organ nadzoru informuje nadto, iż zarówno ustanowienie jak i zniesienie pomnika przyrody stanowi akt prawa miejscowego. Akty prawa miejscowego są to akty o charakterze normatywnym podejmowane przez terenowe organy administracji publicznej. Za ich pomocą organy administracji publicznej w sposób władczy (jednostronny) określają reguły zachowania dotyczące generalnie (nieimiennie) oznaczonych kategorii podmiotów w abstrakcyjnie (a więc również niekonkretnie) wskazanych sytuacjach (P. Lisowski, Powiat. Z teorii. Kompetencje. Komentarz., red. J. Boć, Wrocław 2001 r., s. 80). Zatem cechą charakterystyczną tego typu aktów jest wprowadzenie do porządku prawnego nowych norm prawnych, obowiązujących w sposób generalny i abstrakcyjny na terenie właściwości danego organu. W przypadku organów gminy, wydawane przez nich akty prawa miejscowego nakładają najczęściej na oznaczonych rodzajowo członków społeczności lokalnej obowiązek oznaczonego zachowania się w sytuacjach wskazanych w takich przepisach, bądź też przyznają tym podmiotom w określonych w tych aktach sytuacjach uprawnienia. O generalności uchwały decyduje bowiem fakt, że na brzmienie przepisów uchwały będzie mógł się powołać każdy obywatel (z nieoznaczonego kręgu adresatów). Natomiast abstrakcyjność przepisów uchwały to nic innego, jak możliwość wielokrotnego stosowania jej przepisów. W oparciu o powyższe organ nadzoru stwierdza, iż unormowania uchwały dotyczące ustanowienia jak i zniesienia pomnika przyrody mają charakteru przepisów powszechnie obowiązujących i ich wejście w życie wymaga ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Miastu Sulejówek przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały, z dniem jego doręczenia.

WOJEWÓDZKI
Jarosław Kozłowski